

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แนวทางวิธีการกำจัดผักตบชวาและวัชพืชน้ำในแหล่งน้ำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๕๗๔๒ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๒๖๔๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย คู่มือการจัดการผักตบชวา จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำจัดผักตบชวา และการแปรรูปผักตบชวาเป็นสารบำรุงดิน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผักตบชวาในภาพรวมได้ทั้งระบบ เนื่องจากผักตบชวาเป็นวัชพืชน้ำที่ส่งผลกระทบต่อหลายภาคส่วน เช่น การชลประทาน การประมง การคมนาคมทางน้ำ และคุณภาพน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนบริเวณริมแม่น้ำ ประกอบกับผักตบชวามีลักษณะการแพร่พันธุ์ที่รวดเร็ว และกระจายตัวเป็นวงกว้าง อย่างไรก็ตาม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับข้อร้องเรียนจากประชาชนในบางพื้นที่ว่า มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งที่เลือกใช้วิธีการกำจัดผักตบชวาไม่ถูกต้อง เช่น การใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพน้ำ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการกำจัดผักตบชวาและวัชพืชน้ำในแหล่งน้ำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ขอความร่วมมือจังหวัดดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

๑. แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ ดำเนินการกำจัดผักตบชวาตามหลักการแนวทางการกำจัด จัดเก็บ และการแปรรูปผักตบชวาเป็นสารบำรุงดิน ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๕๗๔๒ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำจัด จัดเก็บ และการแปรรูปผักตบชวาเป็นสารบำรุงดิน และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๒๖๔๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำจัด จัดเก็บ และการแปรรูปผักตบชวาเป็นสารบำรุงดิน เพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผักตบชวาให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน โดยให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ ศึกษาคู่มือการจัดการผักตบชวา ที่จัดทำโดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๕ เพื่อพิจารณานำแนวทางในการดำเนินการกำจัดผักตบชวาที่เหมาะสมไปปรับใช้กับสถานการณ์ปัญหาผักตบชวาในพื้นที่ ทั้งนี้ สำหรับวิธีการกำจัดผักตบชวา ขอความร่วมมือให้เลี่ยงการใช้สารเคมีในการกำจัดผักตบชวา เนื่องจากสารเคมีทุกชนิดล้วนมีผลอันตรายต่อสุขภาพผู้ใช้และสิ่งแวดล้อมไม่มากนักน้อย อีกทั้ง อาจส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำ ระบบนิเวศทางน้ำทั้งระยะสั้นและระยะยาว ควรพิจารณากำจัดผักตบชวาโดยวิธีกล (Mechanical Control) คือ การใช้แรงคน แรงสัตว์ เครื่องมือหรือเครื่องจักรช่วยในการกำจัดผักตบชวา เป็นวิธีการหลัก ซึ่งสามารถทำได้ง่าย สะดวก

/และมีผลกระทบ...

และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ขาดความพร้อมในด้านเครื่องจักร หรืออุปกรณ์การกำจัดผักตบชวา สามารถประสานหน่วยงานหลัก คือ กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมเจ้าท่า และกรมชลประทาน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงที่มีความพร้อม ร่วมบูรณาการในการปฏิบัติงาน เพื่อแก้ไขปัญหาโดยเร็ว

๒. ให้จังหวัดเตรียมแผนการเฝ้าระวังและติดตามการจัดการผักตบชวาและวัชพืชขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะในช่วงฤดูที่ฝน ที่มีน้ำไหลหลากปริมาณมาก โดยไม่ให้มีการใช้สารเคมีในการกำจัดผักตบชวาในแหล่งน้ำ ส่งเสริมการนำผักตบชวาไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับอันตรายและผลกระทบของการใช้สารเคมีต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพันธ์ ศรีคงพลี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย

กองสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

กลุ่มงานทรัพยากรธรรมชาติ

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒ – ๒๑๑๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๒๐๖๖

ผู้ประสานงาน นางสาวจริตา จิตราวัฒน์